

1999

XXXVIII. ŠP (28.–30. 5.)

V prosluněném Šrámkově městečku se představilo šestnáct představení vybraných z krajevých postupových kol – představení různorodých, nesrovnatelných a nepoměřitelných, jak už to u „otevřené“ přehlídky bývá. Na poslední chvíli odpadl do programu zařazený soubor Divadýlko 12 opic z Litomyšle, musel totiž k maturitám...

Zahájila inscenace *Maska červené smrti* v provedení královéhradeckého Divadla Jesličky ZUŠ Na Střezině na motivy povídky A. E. Poe a v režii Emy Zámečnickové – inscenace hudebně a výtvarně působivá, scénograficky však „příliš doslovná a s dominantním verbálním projevem na hranici slyšitelnosti“; z Jeslíček přivezli ještě inscenaci Holanovy *Terežky Planetové* v „insitní“ interpretaci Zdeňka Vrágy, spíše to byl umělecký přednes... Divadlo V soukolí z Havířova předvedlo neverbální improvizaci *Jinde jinak*, v níž „velké množství rekvizit – a málo hereckých zkušeností“ poněkud zkomplikovalo divácké vnímání. V pátečních pozdních hodinách se ještě hrála „šlehaná dorteska“ *Úřední hodiny* v podání Divadla Igdyž z Kolína (text a režie David Dvořák), představení o byrokracii, ale poněkud únavné i vzhledem k pokročilému nočnímu času. Divadelní soubor Kdo c/o X^{ANDY} z Brna uvedl inscenaci podle autorského textu své členky Anny Juránkové s názvem *Psi*, jíž však chyběl zřetelnější dramaturgicko-režijní nápad, a ani herecká složka mladého souboru příliš neoslovila.

Poprvé se v Písku představilo Krátké a úderné divadlo z Liberce s kabaretní inscenací *Jáma a divadlo*, panoptikální parafrázi „dějin světa“, inspirovanou českými kulturními dějinami. Také Spolek divadelních nadšenců Spodína z Plzně zaujal přehlídkové publikum *Minikomedií* podle P. H. Camiho v režii Jakuba Zindulky, pobavil především gagovým herectvím a absurdními komickými dialogy, které vyvolávaly bouřlivý potlesk. Hlubší zážitek ale nabídla Stopa z libereckého Podještědského gymnázia, a to v technicky čisté kompozici ze hry bratří Čapků *Ze života hmyzu* inscenované v působivé zkratce. Dialog Brno zahrál dramatizaci *Pohádek pro nehodné děti* Jacquesa Préverta, ale spíše formou sborového přednesu dokresleného pohybem, zpěvem a zvukovými efekty. Představení Klicperova *Ženského boje* v provedení ZUŠ Štítného Praha 5 představovalo spíše ročníkovou práci na textu hry.

Zato pohybové divadlo Facka z Uherského Hradiště upoutalo. Do vlastního jazyka si přeložilo Kafkovu Proměnu a nabídlo „kafkovskou“ atmosféru scénografií, hudbou i přesnou hereckou prací, prostředky pantomimy, pohybu a tance – byť proces „proměny od reálného k absurdnímu“ podle recenzentky Uršuly Kurkové chyběl. Z Uherského Hradiště přijel ještě soubor H. O. s hrou *Jana z parku* Davida Drábka (režie Hana Nemravová), inscenací poněkud chaotickou „v níž se ztrácel i smysl a kontinuita děje“. A poslední den přehlídky zahájilo Divadlo AHA! z Lysé nad Labem, jeho inscenace Genetových *Služek*, byla, jak píše recenzentka, „výrazným posunem v režijně-dramaturgickém uchopení od absurdní poetiky k existencialistickým polohám“, promyšlenou „poeticky dekadentní“ scénou a kostýmy, ironickým odstupem a zkušeným hereckým projevem to bylo podle Kurkové úchvatné představení. Také překvapila devadesátiminutová inscenace vyškovského divadelního souboru Trdlo *Maryša* podle bratří Mrštíků v režii Alexandra Nováka – jednak svým „hanáckým“ pohledem na hru, jednak i tématem manipulace, posílené kombinací loutek-maňásků a živých herců, představujících postavy Lízala a Vávry.

Největší úspěch ovšem zaznamenal soubor Studia Dům z Brna (pokolikáté už na ŠP?) s kolektivní, převážně pohybovou inscenací *Odpady / I. část: Stárnutí*. Imaginativní, rituální,

stylově jednotné a originální představení vedené opět přesně a pevně režisérkou Evou Tálskou si publikum i porotu jednoznačně získalo. V programu byla ještě *Dvě království* Turnovského divadelního studia podle „zapomenutých“ turnovských aktovek Fráni Šrámka.

V lektorském sboru působili Uršula Kurková (Urszula Kurkova), režisér Aleš Bergman, dramaturg Karol Horváth a Michal Babiak, za ARTAMU přehlídku koordinovali Karel Tomas a Milan Strotzer, zúčastnil se i náměstek ministra kultury Ilja Racek. Opět vyšlo pouze jedno číslo zpravodaje s přetisky programů k inscenacím a organizačními informacemi. Jaroslav Stuchlík si v AS postěžoval, že Šrámkův Písek rezignoval na pohostinnost místních, na někdejší divadelní poutě, na divadlo na mostě a jiné doplňky přehlídky, také propagace že je chaotická a nevýrazná, festivalový zpravodaj že nevychází pravidelně a informace o složení programové rady ŠP nejsou dostupné... Pořadatelé byli opět o. s. Prácheňská scéna, DFŠ a písecký městský úřad ve spolupráci s okresním úřadem a odbornou garancí IPOS-ARTAMA Praha.

... Šrámkův Písek je časově zdaleka nejkratší národní přehlídka. Rozdíl v délce trvání oproti jiným národním přehlídkám (Loutkářská Chrudim, Třebíč, Wolkrův Prostějov, Jiráskův Hronov...) je propastný: zatímco zmíněné přehlídky trvají nejméně čtyři dny (spíše déle), ŠP začíná v pátek v podvečer a končí v časném nedělním odpoledni. Důsledky jsou katastrofální. Při počtu sedmnácti [?] představení tak vzniká zběsilý rytmus – maraton, kdy není čas doslova na nic. Šidí se technická příprava (cca 40–50 minut na postavení scény, nasvícení a další technické úkony), divadelní technici jsou utahaní z nepřetržitého představování scény. [...] Diskuse o představeních jsou zkráceny na nejnutnější minimum. Když už jsme u tohoto tématu, tak musím konstatovat, že bych rozhodně nechtěl být v kůži porotců, protože vidět takový počet představení v tak krátkém čase a fundovaně o nich rozhodovat a hovořit je úkol skutečně herkulovský... (Stuchlík, Jaroslav. Šrámkův Písek trochu jinak aneb Na kamenném mostě nebylo zas tak dobře. AS 1999, roč. 36, č. 4, s. 10)

Doba začátků 90. let, která byla charakterizována prudkým poklesem počtu kvalitních představení, inscenací vůbec, a kdy mnohé soubory navíc zažily problematické období zániku, znovu vzniku, přerodů a stěhování nových zřizovatelů a všech těch převratných změn, je definitivně pryč. Na regionech vzniká velký počet dostatečně kvalitních představení. ŠP už má z čeho vybírat. Ale jako by si ti, kteří vybírají, tohoto faktu nevšimli. Důsledkem jsou následující skutečnosti: ŠP nezná na regionálních přehlídkách přímou nominaci, pakliže je představení doporučeno, děje se tak bez udání pořadí... Dnes to spíše chaotizuje výběr na ŠP. [...] Rádi bychom byli lépe informováni o složení a práci Rady pro mladé amatérské divadlo (zřizováno při ARTAMĚ?) a Programové rady ŠP. [...] Platné postupy inscenací na ŠP by měly vzejít pouze z regionálních přehlídek. Myslíme si, že soubory, které se cítí poškozeny neregulérními postupy, by se samy měly ozvat a upozornit na ně. (Ibid.)